

Біржові фондові індекси

1. Сутність та мета розрахунку
2. Функції фондових індексів
3. Методи розрахунку фондових індексів

Біржовий фондовий індекс

- **біржовий фондовий індекс** - показник, який визначає зведений курс цінних паперів, що котируються на фондовій біржі, та розраховується фондовою біржею з урахуванням вимог, встановлених цим Положенням *(Положення про функціонування фондових бірж (НКЦПФР))*

Мета розрахунку фондових індексів

- Фондовий індекс є вимірювачем доходу, який може бути отриманий власником конкретного набору акцій.
- Це числове представлення руху цін набору акцій щодо їх базового значення на початкову дату в минулому.

NB! Індекс - це відношення порівнюваної величини до певної величини, яку приймають за базу.

Функції фондових індексів

діагностична

індикативна

спекулятивна

Функції індексів

- **діагностична** - здатність системи індексів характеризувати стан та динаміку розвитку як національної економіки в цілому, так і окремих її складників.
- **індикативна** - передбачає наявність об'єктивної оцінки цінової ситуації на фондовому ринку
- **спекулятивна** - проявляється у використанні біржових індексів, як базового активу, при укладанні ф'ючерсних контрактів і купівлі опціонів.

Види біржових індексів

- **Капіталізовані індекси** - це тип індексів, які вимірюють загальну капіталізацію підприємств, цінні папери яких використовуються для розрахунку індексу на конкретну дату.

NB! **Капіталізація** - це добуток ринкової вартості цінних паперів і їх чисельності, що перебуває в обігу.

- **Цінові індекси** вираховуються як середнє арифметичне вартості акцій компанії, що входять у базовий список (кошик) індексу.

Фондовий індекс

- Фондовий індекс визначається як середня величина курсів акцій на конкретну дату за репрезентативною групою підприємств по відношенню до їх базової величини, розрахованої на більш ранню дату.
- Базове значення індексу обчислюється на певну дату або за певний період минулому. Поточне значення індексу характеризує напрям руху ринку.

Тип ринку залежно від напрямку зміни цін на акції

- Якщо індекси зростають, то це свідчить про зростання цін на акції, а ринок називають **«ринком биків»**.
- Якщо вони знижуються, то це - **«ринок ведмедів»**.

Розрахунок фондових індексів

Всі індекси розраховуються як **середня величина** з цін акцій компаній, включених у вибірку.

При цьому, застосовують такі методи розрахунку середньої величини:

- метод простої середньої арифметичної;
- метод середньої геометричної;
- метод середньої арифметичної зваженої.

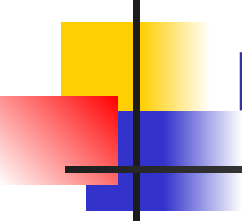
Арифметичні індекси

- У випадку арифметичних індексів ціни складають і поділяють на кількість акцій в кошику.
- В процесі усереднення зазвичай використовують зважені ціни акцій кожної організації з урахуванням кількості акцій у випуску, внаслідок чого компанії з більшою капіталізацією справляють більший вплив на рух індексу.
- Такі індекси називають ***зваженими за ринковою вартістю***

Геометричні індекси

- Геометричні індекси розраховуються шляхом перемноження цін з подальшим вирахуванням кореня n -ного ступеня, де n – число акцій у кошику.
- Геометричні індекси не зважуються і, як наслідок, потребують модифікації для обліку, зокрема, бонусної емісії та емісії звичайних акцій

Особливості арифметичних та геометричних індексів

- Геометричний індекс зростає повільніше, а падає швидше, ніж арифметичний, що зумовлено методом його розрахунку.
- Арифметичні індекси краще відображають приріст або зниження вартості акцій.

Рух індексів

- Вплив зростання/спадання ціни акції, що входить у кошик, на індекс може бути визначений за такою формулою:
Вплив на індекс =
(Випущені акції x Зміна ціни акції) / Індексний дільник
- у якості індексного дільника використовується ринкова капіталізація базового періоду

Світові фондові індекси

- DOW JONES
- FTSE
- NASDAQ
- S&P 500
- Euro Stoxx 50 Pr
- DAX
- NIKKEI
- PTC

Українські фондові індекси

- ПФТС
- UX

Характеристики індекса

1. *Список індексу* (набір акцій - представників).
2. *Базисне значення індексу* - це значення на початок розрахунку індексу, тобто на початок базисного періоду.
3. *Статистична база* (дані про кількість акцій, показники фінансової звітності підприємств, емітентів тощо).
4. *Види ваг до курсових вартостей акцій* - це вид зважування, яке може проводитись за ринковою вартістю акцій або за ринковою капіталізацією корпорацій, що входять до бази індексу.
5. *Метод зведення до середнього* (метод усереднення) - це метод використання середніх арифметичних та середніх геометричних вибраних значень.